

Voorstel van wet tot wijziging van de Wet langdurige zorg en de Algemene Kinderbijslagwet in verband met de invoering van ambtshalve toekenning en toekenning met terugwerkende kracht van dubbele kinderbijslag bij intensieve zorg

Consultatieverslag

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 24-02-2023.

1. Inleiding

Ouders van kinderen met een ernstige ziekte of aandoening verlenen extra zorg aan hun kind. Dit brengt eveneens extra kosten met zich mee. Om ouders tegemoet te komen in deze kosten, kunnen zij recht hebben op het dubbele bedrag van de kinderbijslag: de dubbele kinderbijslag intensieve zorg (hierna: DKIZ). Het recht op DKIZ bestaat voor ouders met thuiswonende kinderen in de leeftijd van drie tot achttien jaar bij wie sprake is van intensieve zorg in de zin van artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Kinderbijslagwet (hierna: AKW). Er is voor ruim 33.000 kinderen recht op DKIZ.¹ Daarnaast kunnen ouders van kinderen die in een instelling verblijven wegens een ziekte of beperking in aanmerking komen voor de verdubbeling van de kinderbijslag. Voor deze verdubbeling van de kinderbijslag gelden aanvullende voorwaarden, zoals dat de ouders hun uitwonende kind in belangrijke mate onderhouden..

Uit beleidsonderzoek is gebleken dat de aanvraagprocedure van deze dubbele kinderbijslag ingewikkeld is: één op de drie ouders haakt tijdens een aanvraag af. Naar aanleiding van deze inzichten is onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor vereenvoudiging. Dit heeft geresulteerd in twee verbeteringen die wetswijzigingen vereisen.

Het wetsvoorstel bevat op hoofdlijnen twee wijzigingen die zien op DKIZ. De eerste wijziging is om de aanvraag voor DKIZ op basis van een signaal van CIZ aan de SVB te starten, zonder aanvraag bij de SVB door de ouder. Dit geldt alleen als er sprake is van een Wlz-indicatie en vergt zowel wijziging van de Wet langdurige zorg als wijziging van de Algemene Kinderbijslagwet. Ook voorziet dit wetsvoorstel in een verwerkingsgrondslag, die het voor CIZ mogelijk maakt om ouders die geen gebruik maken van hun recht te informeren. De tweede wijziging is om het mogelijk te maken dat de verdubbeling van de kinderbijslag met terugwerkende kracht kan worden toegekend. Ook dit houdt een wijziging van de AKW in.

Een ontwerp van dit wetsvoorstel is van 14 juli 2022 tot en met 8 september 2022 in internetconsultatie geweest. Hierop zijn openbare reacties ontvangen van twaalf burgers. Hierna zal worden ingegaan op de voornaamste algemene thema's die aan de orde zijn gekomen in de reacties op het voorontwerp.

2. Binnengekomen reacties

Tijdens de internetconsultatie zijn er twaalf reacties ontvangen. De reacties gaan in op de complexiteit van DKIZ, de kosten van ouders en de termijn terugwerkende kracht.

Allereerst gaan vrijwel alle reacties in op de complexiteit. Twee reacties gaan in op de complexiteit van het stelsel in algemene zin, waarbij in één reactie wordt gevraagd of is overwogen om de regeling af te schaffen of samen te voegen met een andere regeling. Vijf reacties gaan specifiek in op de complexiteit van het aanvraagproces, met name voor ouders zonder Wlz-indicatie en voor ouders van een kind met een psychische aandoening. Zij geven daarbij aan dat het beoordelingskader van het CIZ niet toereikend genoeg is waardoor er voor bepaalde kinderen geen recht is op dubbele kinderbijslag en ouders tussen wal en schip vallen. Ook wordt aangegeven dat de vereenvoudiging voor de Wlz-doelgroep ook nodig is voor de overige doelgroep (beoordelingskader). Hierop reageert de regering als volgt. De complexiteit van het beoordelingskader is in beeld en de Tweede Kamer is geïnformeerd over het onderzoek van het CIZ onder ouders om te bezien welke vereenvoudiging mogelijk is binnen het beoordelingskader.² Op de vraag of is overwogen om DKIZ af te schaffen of samen te voegen met een andere regeling is het antwoord van de regering: met de Wet hervorming kindregelingen (WHK) in 2015 is DKIZ geïntegreerd in de kinderbijslag om het aantal regelingen voor ouders te verminderen.

¹ Gemiddelde over 2021. Bron: realisatiecijfers van de SVB ([Kwartaalberichten](#)).

² Kamerstukken II 2020/2021, 34104, nr. 332.

Twee reacties gaan in op de hoogte van DKIZ. Er wordt aangegeven dat de kosten uiteenlopen per ouder, en dat deze kosten vele malen hoger kunnen zijn dan de dubbele kinderbijslag. Hierop reageert de regering dat de verdubbeling van de kinderbijslag bedoeld is als een tegemoetkoming voor de extra kosten die ouders hebben en als blijk van waardering. Het betreft dus een bijdrage en geen volledige compensatie voor daadwerkelijk gemaakte kosten. De regering ziet daarom geen aanleiding om het bedrag van de DKIZ te wijzigen. Deze ouders komen mogelijk, naast de enkele en dubbele kinderbijslag, in aanmerking voor het kindgebonden budget: een inkomensafhankelijke bijdrage voor alle ouders.

Enkele reacties gaan in op de financiële dekking van het wetsvoorstel (verlagen AKW+ met 450 euro per jaar. De regering reageert hierop met een alternatief dekkingsvoorstel naar aanleiding van een nadere analyse. Ten behoeve van dekking voor dit wetsvoorstel wordt het basisbedrag van de kinderbijslag verlaagd met € 0,35 per kwartaal.

Verder gaan twee reacties over de terugwerkende kracht. Er wordt aangegeven dat het wenselijk is om de termijn van zes maanden te verlengen als aangetoond kan worden dat er in het verleden langer sprake is van intensieve zorg. Er is besloten deze opmerkingen niet mee te nemen in het wetsvoorstel. Het is voor het CIZ namelijk niet mogelijk vast te stellen of er sprake is van intensieve zorg in het verleden. Dit komt allereerst door de doorlopende ontwikkeling van de jonge doelgroep. Ook kunnen er veel verschillende oorzaken zijn voor intensieve zorg. Soms is dat duidelijk aanwijsbaar, bijvoorbeeld als er een ongeval is geweest. In verreweg de meeste gevallen is sprake van een bepaalde ontwikkeling (bijvoorbeeld ten gevolge van een ziektebeeld) waardoor de zorgintensiteit ook anders kan zijn op verschillende toetsmomenten. De beoordeling van intensieve zorg in het verleden is dus vaak niet mogelijk. De regering vindt het onwenselijk dat ouders de gevolgen dragen van het feit dat de beoordeling van intensieve zorg in het verleden niet mogelijk is, terwijl deze intensieve zorg er vaak wel al is. Daarom wordt voorgesteld om het met deze wijziging mogelijk te maken om DKIZ met terugwerkende kracht toe te kennen. Het doel is om de financiële ondersteuning die ouders mislopen, te beperken. Omdat het in de meeste gevallen niet uitvoerbaar is om intensieve zorg in het verleden op een precies startpunt vast te stellen, wordt één *algemene* termijn voor terugwerkende kracht van toepassing voor *alle* ouders. Er wordt dus geen beoordeling gedaan over intensieve zorg in het verleden. Waar het uitgangspunt nu is: 'het kan niet voor de hele groep, dus gebeurt het niet', wordt het omgedraaid: 'voor welke termijn is het aannemelijk dat in veruit de meeste gevallen sprake was van intensieve zorg?' Het voorstel houdt dus in dat op het moment dat een aanvraag gedaan wordt, wordt aangenomen dat er al eerder sprake was van intensieve zorg, maar dat een ouder vanwege de omstandigheden niet eerder de aanvraag heeft gedaan. Deze suggestie om de algemene termijn te verlengen wordt dus niet opgevolgd.

3. Vervolgtraject

Het wetsvoorstel is op 6 februari behandeld in het ambtelijk voorportaal van de Ministerraad (CWIZO).

Planning vervolg:

Ministerraad	17 februari 2023
Advisering Raad van State	Medio februari – medio mei
Kamerbehandeling	Vanaf september 2023
Inwerkingtreding	1 april 2024